

Marian Popa

ANCA

OPERA OMNIA
PUBLICISTICĂ ȘI ESEU CONTEMPORAN

IIFO MOLDOVA

Marian Popa

ANCA

Colecția OPERA OMNIA
publicistică și eseu contemporan

Redactor: *Aurel Ștefanachi*

Coordonator serie: *Cassian Maria Spiridon*

Coperta și tehnoeditare: *Andrei Ștefanachi*

ISBN: 978-606-676-385-1

© Tipo Moldova

Editura TipoMoldova este recunoscută academic de Consiliul Național al Cercetării Științifice pentru domeniile filologie (PN-II-ACRED-ED-2012-0285) și istorie și studii culturale (PN-II-ACRED-ED-2012-0355).

Iași, 2013

Editura ***Tipo Moldova***,
E-mail: office@tipomoldova.ro

www.tipomoldova.ro

Marian Popa

ANCA

Colecția OPERA OMNIA
publicistică și eseu contemporan

TIPO MOLDOVA

1. PREMISE

Prima premisă. Cu termenul *dodii*, Anca 1. Specifică texte proprii ^oi ale altora; 2. Indică natura ^oi calitatea unor realități exterioare sau mentale. Aceste valorificări indică faptul că el acționează premeditat.

A doua premisă. Într-o scrisoare către Titu Maiorescu, în care se precizează că un mare număr de amici ^oi admiratori vor să-l ajute pe Eminescu, a cărui boală s-ar fi agravat, un anume Constantin Simion notează după o vizită la spitalul de nebuni: *“Se află — aproape neîntrerupt — foarte agitat. Pronunță idei ^oi foarte multe vorbe, care nu aparțin nici unei limbi ^oi pe care le forțază a rima în penta ^oi hexamtru. Din mai mulți câți l-am văzut pe nici unul nu pare a ne fi cunoscut. Ne-au adus succes însă, prin mângâieri a-l lini^oti puțin ^oi întrebându-l dacă e supărat pe amicii săi ne-au răspuns că <<nu>>. Arătându-i că în curând să va însănăto^oi, ne-au zis c-un accent plin de durere: <<vedeți, nu mai ^otiu nici o limbă>>, ^oi d-aci înainte au început iară^oi în pentamtru privindu-ne cu asprime ^oi nesuferind a-l privi mult în ochi.”*

Organizând informațiile pasajului:

2. DODII

*“Iancu lui Vasile Avram numai ce se întunecă ^{și} începe să zică în dodii”; “m-a^o apuca/în dodii mda”; “al câtelea Jiu, anthropos, cel ce prive^ote în sus, Strâmba curge invers, în loc de sud o ia spre nord — câinele negru pe masă, piatră înrouată, dansași nisipul, cum ajunge omul la masă tinereșe maximă, se învârte masa tânără, sărutul sfinșirii în cerc — ploaia sapă calcarul sculpturii, noi ne dăm de-a dura polizor — din 12 al 13-lea — ornic moarea mesei, poarta, calule călător, ^{și} ne-om prăvăli prin toate cerurile într-o cizelare pân’la Dumnezeu — pedeapsa cu Italia, cu India, coloana mandakranta, haiku, dodii, tăcere, sărut, infinit, el zicea masa, poarta, coloana —”; “voi lăsa ^{și} sonetelor hindustane loc, dodiilor ^{și} memoriilor, o construcție sau un templu spart, nu-i mai ^otiu titlul, îmi face bine să salvez din molozul caietelor”; “cum, blocate, dodiile dau Maldoror”; “am tot ferit dodiile sanskriticonul”; “defective dodii, fișe, mendre, mierte-fierte, momișe, ^oo^oele” (**la gioia**); “druidul drâmb de robul drib/dă do nu doda dodii di” (**Mama Trinidad**); “dovedite nivedite/dodiilor nevădite” (**Balada Calcuttei**); “nu m-ai sonetat/că m-ai săgetat/nu m-ai săgetat/că m-ai dodiat” (**zbate-te, partea nimănui**); “dodie de unde e^oti/ prin delirul indigo/zise Iona lui Godot/du copacul dincolo” (**copilul prive^ote**, idem); “dedesubturile paraliziei/domnul colonel rugat/în dodii să tragă/risipă de claritate” (**dedesubturile paraliziei**, idem); “eu cu dodii Ionescu cu Daudet/tot ce e românesc pe hududoii (**te tot gânde^oti la moarte, Maroc ...**); “explodată exploziunea dodiilor” (**creste presto**); “în dodii Dido castă pe coastă cu feacii s-ar vâdi ... tufări^o ele în stufări^o nevânând dodii sinucise (**până la cântatul coco^oilor**, idem); “doc d’oc dodii occitane mamei*

3. GENERALITĂȚI

Chiar înainte de familiarizarea cu dodia propriu-zisă, e posibilă definirea ei relațională, în sistem binar.

1. Există exprimări care sunt dodii și altele care nu sunt, fiecare tip fiind acceptat și definit ca atare;

2. Alte exprimări nu sunt dodii, dar pot fi dodificate:

a. Prin modificări de text;

b. Prin modificări în sau de context a expunerii.

3. Sunt posibile exprimări care sunt dodii sau dodificate, date drept nondodii.

4. Există lucruri care nu sunt dodii, dar pot fi date drept dodii.

Sub aspectul uzajului:

5. Un individ se exprimă *numai* în dodii (fapt lesne relevabil prin confruntare cu contextul).

6. Un individ se exprimă *și* în dodii (fapt relevabil prin confruntare cu restul emisiei orale). Distanța în uz între cele două tipuri de emisii e variabilă: de la prezența comună în microcontext, la aceea în zone separate ale existenței, ilustrând deci o formă sau alta de dedublare (Urmuz, bunăoară, ca scriitor de literatură și de referate sau de procese verbale).

Dodiile sunt inițial limitate la limbaj; e de conceput extensia la acțiuni și situații care implică voliționalul, existența unui țel, acțiuni corporale, instrumentale. În funcție de cele două posibilități, se conturează trei modalități de manifestare:

7. Inițial se exprimă dodii care generează un act dodiesc sau nu;

4. CONFORMAȚII DE CUVINTE

“voi deveni vampirul răsfațat al silabelor/globulelor vocalelor picurilor consoanelor gândurilor/stingere-ungere nu-mi doresc mântuirea/scăldându-mă în zădărnicia durerilor trecute” (despre mine, partea nimănu). *“Cuvântul ^oi înșelesul său sunt două entități exclusive” (Rechinuri); “lumea poate crăpa sub greul cuvintelor” (idem). “o diluare a clondirului ceresc o/părăsire a vorbelor de clacă mântuitoare” (bine după rău, New York Ramayana); “la taina vorbei somnul bârfei/^oi jaf de ochi cu mâna”; “incestul lingvistic” (bun munte, idem); “lingvi^otii se feresc de dialecte” (Rechinuri); “O limbă nu e un vorbitor, pândări interlingvistice”; (idem); “cine neajutându-te slăvit mutilându-te/pe răpindu-ți răbdarea delăsându-te/trezindu-te în silă stai a^oa cu cine/ziceam să mai vorbesc ce limbă” (statui pelsage, New York...); “Voi scoate la mezat unele litere din inscripțiile furnicate la alb” (Furnici albe).*

Primul nivel al haosului dodiat îl reprezintă cuvântul — la o adică, o combinație de litere eventual modulate —, considerat apoi în clasa-mulțime lexic, în fine, ca materie sau unitate flectantă dezvoltabilă sintactic. Ce se face într-un cuvânt cu literele, se face într-un text cu cuvintele, ce se face într-un text cu cuvintele se face ^oi cu realitățile, ideile, afectele, în genere cu informațiile. Aceasta, fără început ^oi fără sfârșit, terminat neterminat, dezvoltat neînceput, terminat fără punct. Cuvântul: realitate vizuală, acustică, eventual tactilă, mentală (concesiv acceptat). De unde posibile reuniuni prin vechime ^oi legiferare, compatibilități ^oi incompatibilități între vizual ^oi acustic, vizual, acustic ^oi tactil, mental. La început a fost Cuvântul, crede Occidentul.

Note biobibliografice

Marian Popa (n. 15 septembrie 1938) este un istoric și critic literar român, stabilit în Germania.

Este fiul Mariei Rapolti, de origine austriacă, spălătoreasă, după cum îi plăcea criticului să o prezinte, tatăl fiind o enigmă: „M-aș putea numi, cu generozitate în interpretare, un copil din categoria lui Iisus: care-și cunoaște cu precizie mama, dar mai mult din auzite tatăl. (..) Prin forța împrejurărilor, unicul lucru important este că n-am avut tată. Astfel că nu pot fi parafat, cu *Like father, like son*. Cu alte cuvinte: n-am avut stăpân. Mi-am devenit propriul tată, căruia mă pot adresa cu simpatie: ce mai faci, bătrâne?”

Între 1952-1955 a frecventat Școala Medie Tehnică de Mecanică nr. 2 din București, iar în 1958 a absolvit Liceul seral „Grigore Preoteasa” al uzinelor „Electromagnetica” din Capitală. Între 1955-1961 va îndeplini diferite slujbe: manipulant de materiale și macaragiu la o fabrică de gheață, frezor și rabotor la secția de sculărie a Uzinelor „Autobuzul” din București. În 1966 va absolvi Facultatea de Limba și Literatura Română a Universității din București, fiind reținut ca asistent al Catedrei de literatură universală și comparată a aceleiași facultăți. În 1971 devine doctor în filologie. Între 1973-1974 beneficiază de o bursă Humboldt în R.F. Germania (Stuttgart), iar între anii

1983-1987 este lector de limba și literatura română la Universitatea din Köln. La expirarea contractului se decide să rămână în Germania Federală, deși autoritățile îi refuză statutul de azilant politic.

În România, Marian Popa s-a făcut cunoscut mai ales prin publicarea unui *Dicționar de literatură română contemporană* (1971), urmat în 1977 de o nouă ediție (mult extinsă), receptată diferit de critică, unii reproșându-i preocuparea pentru micile detalii biografice ale autorilor prezentați.

Se remarcă prin publicarea unei ample *Istoria literaturii române de azi pe mâine*, două volume groase, cuprinzând peste 2500 de pagini (vol I - 1230 p., vol II - 1274 p.). George Pruteanu a considerat apariția *Istoriei* lui Popa, drept cel mai important eveniment editorial din România de după 1989 și comparând lucrarea cu *Istoria* lui George Călinescu. Se pare că *Istoria...* lui Marian Popa a deranjat prin atacurile la adresa unor personalități literare de talia lui Nicolae Manolescu, Mircea Dinescu, Ana Blandiana, Mihai Șora, Alexandru Ivasiuc, Augustin Buzura etc.

Opera

- *Homo fictus, București, 1968;*
- *Dicționar de literatură română contemporană, București, 1971, ed. 2, București, 1977;*
- *Modele și exemple, București, 1971;*
- *Camil Petrescu, București, 1972;*
- *Călătoriile epocii romantice, București, 1972;*
- *Comicologia, București, 1975;*
- *Forma ca deformare, București, 1975;*
- *Doina Doicescu și Nelu Georgescu, București, 1977;*

- *Călătorie sprâncenată*, București, 1980;
- *Geschichte der rumänischen Literatur*, tr. Thomas Kleininger, București, 1980;
- *Viscolul și carnavalul*, București, 1980;
- *Podul aerian*, București, 1981;
- *Competență și performanță*, București, 1982;
- *Istoria literaturii române de azi pe mâine*, I – II, București, 2001. Ediția a doua, 2009
- *Avocatul diavolului. Marian Popa în dialog cu Marius Tupan*, București, 2003

Antologii

- *Realismul I – III*, introd. Edit. București, 1969